

Kéry—Rojcsék—Sági: Telekkönyvi jog és mintatár. Arról értesülünk, hogy a telekkönyvi iratoknak nagy eseménye van készülön. A Grill könyvkiadó cég, amely a magyar jogázközönséget látja el a jeles kiadványok szerkesztésével: megkérte Sági János ny. telekkönyvvezetőt, hogy a Sági-Vajda név alatt ismert Telekkönyvi Mintatár c. könyvének új kiadását írja meg. A mű a szakirodalomban egyedül áll. Addig nem volt könyv, amely a telekkönyvvezetés technikai részébe is bevezette volna az érdeklődőket.

A könyv a régi magyar birtokviszonyokat ismerteti. A nemesség, jobbágyság, szabad polgárság kialakulásáról. Tárgyal az urbéri viszonyokról, hogy így érthetővé tegye a telekkönyvek A) lapján az I, II jelek eredetét, a nemesi, urbéri birtokok jelentőségét, a váltásigartározások bejegyzését, az urbéri és közbirtokosság közös legelőjét, erdőjét, szóval a telekkönyvek ama tartalmát, amely az 1848 előtti magyar közjogi viszonyokon alapulnak. Még a hivatalos gyűjtemények is elhagyják a helyszínelési rendeleteket, mintha azok már senkit sem érdekelnének. Már pedig a telekkönyvi rendtartás 49. §-a szerint, azokat a telekkönyvek mostani vezetésénél is figyelembe kell venni. A rendeletek német nyelven jelentek meg. A Káplány-, Sebess-, Peregriny-féle gyűjtemények is német szöveggel közlik. Sági János azonban a rendeleteket magyar fordításban adja, amivel a szakirodalomnak páratlan szolgálatot tesz. A rendtartás minden szakasza után bő kommentárt ad. Magyarázza a rendtartás minden sorát, minden szavát. A legérdekesebb és legtanulságosabb bírósági határozatokat közli. Bemutatja az osztrák polgári törvénykönyvnek a telekkönyvvel összefüggő szakaszait. Közli a magánjogi tervezetnek dologi részét és a kötetmi jogmak a telekkönyvet érintő szakaszait, a telekkönyvet tárgyaló részt teljesen, az indokolással együtt. Ismerteti azt a tömérdek törvényt és rendeletet, mely a telekkönyvvel összefügg. Az országbírói értekezlet szabályai, a tkvi munkálatok pótlására, a vízjogra, a közös legelőkre, erdőkre, a földbirtokreferenra vonatkozó törvényeknek és rendeleteknek benmunket érdeklő részei mind felsorakoznak. A könyv közli a jelzálogjogi törvényt és rendeleteit, ezeket kommentálja. A mezőgazdasági hitelről, az erdőbirtokhitelről, az állattenyésztés fejlesztéséről, a társasházakról szóló és még sok más törvénynek a telekkönyvet érintő része mind feldolgozásra kerül. A második kötet közli a betétszerkesztési és tényleges birtoklási törvényeket, az átalakításra vonatkozó rendelkezéseket.

A telekkönyvvel összefüggő minden törvényt és ren-

deletet bemutat a közel kétezer oldalra tervezett két vastkos kötet, úgy hogy ennek birtoka más forrásmunkákat nélkülözhetővé tesz. Aki a két kötetet megszerzi: kényelmesen kéznél talál minden jogszabályt.

Sági János kérésére: dr. Kéry János budapesti kir. törvényszéki bíró és Rojések Sándor kir. betétszerkesztő bíró, ki most a központi telekkönyvi hivatalban működik, segédkezik a munka megírása körül. A két kiváló bíró neve is szerepel a könyvön és így minden garancia meg van arra, hogy a mű a legkényesebb kívánalmakat is kielégíti, a jogászi kritikát is kiállja.

A két kötetes munka bolti ára 48.— pengő.

G. A.

Dr. Fürst László: Utaló magatartások. (*Szladits szeminárium kiadványa, 1929.*)

Megszoktuk annak konstatálását, hogy a jog releváns hatásait, megfogható, határozott és objektív erővel jelentkező tényállásokhoz fűzi. Mégis vannak tényállások, amelyekben a fél magatartása, vagy cselekedete nem esztályozható sem a jogügyleti nyilatkozat, sem a tilos cselekmény kategóriájába — és adott esetben a jog az ilyen elvileg kötelmet nem fakasztó, de tiltottnak sem minősülő magatartáshoz mégis hatályos következményeket kapcsol. Olyan viselkedésért nevezetesen, amely valamely — esetleg nem is létező — tényállásra utal, az azt tanusító fél a forgalom tisztessége és bizalmánál fogva helyt állani köteles, feltéve, hogy a szembenálló fél e magatartásra építve, teit megfelelő nyilatkozatot. Mert a jog, ha nem is lehet olyan bőles, hogy feltárja és szabályozza a lélek belsejében jelentkező folyamatokat, másfelől nem is lehet — mint könyvünk mondja — oly naiv és gyenge, hogy ha finomabb formában ugyanaz történik, aminek más alaki megnyilatkozásaival szemben állást foglalt, szemet hunyva, tétlen maradjon.

Ez „utaló magatartások“ a gyakorlatban részben bizonyító tényekként, részben indiciumul jelentkeznek, de van olyan is, amely már a vélelem erejével hatva, az anyagi joghelyzetet közvetlenül konstruáló, a jogszabály tényállásbeli elemét alkotó tényként minősül. A jogfejlődés mai helyzetében az utaló magatartások fogalmi körébe sorakoztatható tényállások nagy tömege, még csupán a felismerés, de nem az elismerés stádiumában van. Ezek az illegitim, kötetlen, de mégis jogváltoztató erővel ható tényállások, az utóbbi időkben, idegen kategóriákba elburkolva, formátlanul ott szállongtak már jogéletünk levegőjében és jogászi gondolkodásunknak elemei lettek,